

Az Ember 1942. máj 2

Finta költő kergeti az eszét

Írta: SZEBENYEI JOZSEF. (1)

Egy új magyar költőt fe-
deztem fel és illik, hogy
azonnal tovább adjam a
köznek, mert a költő min-
denkié, a nyavalya törje
ki, hát odaadom önöknek;
tőlem meg is tarthatják for-
good. A szóban lévő költő
nem más, mint jó Náci
Finta Sándor, aki szobrász
volt, mikor utoljára irtam

1942
May 2, 1942.

volna, én is elűztem volna
már régen. Tájékoztam vol-
na, hogy így mondjam. A
"virágos lelkemet" meg ar-
ra használnám, hogy sze-
rényebb verseket írnék ma-
gamról. (4)

A költő az egész világe.
Mindenkié a költő. A Finta
egy darabja tehát az
enyém. Mint említettem, az
én részem az egész között.
Vagy eladom. Ki mit ad
érte. Going, going, going...
Öt centet ígér az a nagy-
sága? Annyiért nem adom.
Akkor inkább ott dög...
Hagyjuk a fenébe.

2

róla és mint jó szobrász a zsidókat szidta. Mint költő más más hurokat penget. Önmagát dicséri. Mi az, hogy dicséri? Zengi. De hogy zengi!

Hivatalos és családi lapjában, Csongrádi Náci sajtójában zengi a zöngeményt a jó Finta, akiről elmondottam annak idején, hogy Nagyváradon holmi kis csirke pere volt, amit magam riportáltam és amiben azzal volt vadolva, hogy megölt valakit és kirabolta. Nem volt nehéz rábizonyítani, amit az is igazolt, hogy 15 esztendőt kapott, amiből tizet ki is töltött és azzal eresztették szabadon, hogy elmegy Amerikába és — soha nem jön vissza. Akkor is oda adták a köznek, a mi közünknek. Itt tudtunkkal még nem ölt meg senkit, de ahogy kinyílt a csipája, a Hitler oldalára állott, szidta az izraelitákat és mikor lelepleztem a kis multját, elment Californiába, ahol a napsütés és a holdsugár költőt ihlett belőle.

Nagy barátja vagyok a költészetnek, elolvastok mindent, ami rimben van faragva, így jutottam a Finta verséhez is. Pláne, mikor megláttam a címét, hogy "ÉN", vagyis, hogy saját magáról költi Finta a verset, hát mohó érdeklődéssel olvastam, mert gondoltam elmendja, hogy mi a véleménye saját magáról és kíváncsi voltam, hogy egy véleményen van-e velem. Szó sincs róla. Egész másnak látja magát, mint amilyenek én látom. Sőt így költ:

*Serényen indultam,
Reményen váltottam
Életcélo.
Hittem, sikert ormoz,
Dicső babért halmoz
Érdemet toboroz,
Művész voltom.*

Mondtam, a költő az mindenkié: a világé. A magam részét ezennel kisorsolom. Mert nagy költő, az bizonyos. "Hittem," mondja a költő, tehát "sikert ormoz". Ha nem hitt volna, mit ormozott volna? Az, hogy művész volta érdemet toboroz és dicsőbabért halmoz, azt még megértem,

mert az ormoznak rimelni
kell valami halmozzal. But
you aint heard nothin' yet.

*Fel-fel sir a bánat,
Tegnapért a mámat
Felcserélném.*

*Sötét az éj vénül,
Gondom multra térül.
Szivem örök székül
Elcserélném.*

Ez már komoly vallomás.
A költő a "tegnap" alatt
kétségtelenül a szamosuj-
vári fegyházat gondolja, a
"ma" alatt meg a califor-
niai napsütést. Képzelteti a
világ, hogy milyen rondán
süthet a nap, ha felcserél-
né vele a fegyházat, mint
költő mondja "sötét az éj,
vénül, szivem örök székül
elcserélném". Az éj sötétje,
amikor fejbe lehet vágni
egy vén asszonyt ("vénül")
vissza-visszatér hozzá, de
hogy a szivét elcserélné
egy örök székkel, az már
kissé homályos, hacsak nem
a Salha Pathica vagy va-
lami egyéb laxative köz-
benjárásával lét re ho zott
"örök szék" az, amivel el-
akarja cserélni a szivét. Azt
hiszem, az utóbbi rossz bar-

gaint csinálna. A szive nem
ér annyit. Persze, ilyenfor-
mán az is megérthető, hogy
a versének a címe "Én"
mert mi is így képzeltük a
költönket, ebbe a milljóbe-
valónak.

Ennek dacára, (már da-
cára a Salha Pathicanak),
Finta költők nagy elhiva-
tottságra vall. Legalább ő
úgy képzei, amint az aláb-
bi struffli mutatja:

*Küszöbsors életre,
Rendkívüli tette
Szánt a Végzet.*

Ez is kissé zavaros. Kü-
szöbsors élet, az vakarcs
élet, küszöbölés az koldus
élet, mégis "rendkívüli tette-
re" szánta őt az élet, mon-
ja költőnk. Megint csak a
multja kísérti szegényt. Át-
lépte a küszöböt, az öreg
asszony aludt, jött a "rend-
kívüli tett": fejbevágta.
Aztán mondja a költő:

*Üztem az eszemet,
Virágzó lelkemet,
Alkotásra . . .*

Ha nekem olyan eszem

